

Suunnitelma toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Taustaa

Suunnitelman lähtökohtana on ihmisten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Koulussa jokainen ihminen on arvokas ja yksilöllinen. Koulussa opiskellaan ja työskennellään turvallisessa, välittävässä, yhteisöllisessä ja esteettömässä toimintakulttuurissa. Toiminnan taustalla on Suomen perustuslaki, jossa todetaan, että ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan. Yhdenvertaisuuslaissa kielletään syrjintä sukupuolen, iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syy perusteella.

Eri-ikäiset ihmiset työyhteisössä

Ikäkausia ja eri-ikäisiä ihmisiä sekä heidän vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan arvostetaan ja kunnioitetaan. Ketään ei syrjitä iän perusteella. Oppilaskuntaa kuullaan heihin liittyvissä asioissa. Oppilaita edustaa oppilaskunnan hallitus.

Erilaiset elämäntapomukset, vakaumukset ja mielipiteet työyhteisössä

Työyhteisön jäsenten erilaisia eettisiä, yhteiskunnallisia ja uskonnollisia vakaumuksia ja mielipiteitä kunnioitetaan. Syrjintä vakaumuksen perusteella sekä oman syrjivän käytöksen perusteella vakaumuksella on kiellettyä. Koulussa kunnioitetaan ihmisten erilaisia elämäntapoja ja -arvoja. Erilaisiin vakaumuksiin kohdistuvia ennakkoluuloja vähennetään tarvittaessa tarjoamalla mahdollisuuksia tutustua erilaisiin arvomaailmiin.

Erilaiset etniset taustat, kansallisuudet ja kielet työyhteisössä

Oppilaiden ja henkilökunnan oikeutta etniseen ja kulttuuriseen identiteettiin kunnioitetaan. Rasismia ja etnistä syrjintää ei sallita. Koulun opetuskieli on suomi, mutta mahdollisuuksien mukaan tuetaan opiskelijan kotikielen ja suomi toisena kielenä opiskelua. Koulun toiminnassa pyritään tarjoamaan myös kansainvälisyyskasvatusta ja edistetään eri kulttuureihin tutustumista.

Sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuus työyhteisössä

Kaikkia oppilaita ja henkilöstön jäseniä kohdellaan yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti huolimatta heidän sukupuolestaan, sukupuolen ilmaisustaan tai seksuaalisesta suuntautumisestaan. Sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja seksuaaliseen suuntautumiseen kohdistuvaa syrjintää ja väheksyntää tai sukupuoleen perustuvaa ja seksuaalista häirintää ei hyväksytä. Jokaisella on oikeus määrittellä itse tai jättää määrittelemättä sukupuolensa.

Fyysisen ja psyykkisen työkyvyn moninaisuus työyhteisössä

Ketään ei syrjitä vamman tai terveydentilan perusteella. Ihmisen kohtelu on yhdenvertaista ja asiallista, on kyse psyykkisestä tai fyysisestä sairaudesta tai vammasta. Oppilaalla ja hänen huoltajallaan sekä henkilökunnallaan on oikeus päättää, mitä hän kertoo työyhteisössä

terveydentilastaan tai vammastaan. Oppilaille tehdään luetun ymmärtämisen testi vuosittain luokilla 1-6. Mekaanisen lukutaidon testi tehdään vuosiluokkien 3 ja 6 aikana. 7. luokan alussa tehdään sanelutesti. Tarpeen mukaan perusopetuksen aikana tehdään täydentäviä yksilötestejä. Oppimishäiriöt ym. terveydentilaan liittyvät tekijät pyritään huomioimaan opetuksessa mahdollisimman hyvin ja käyttämään tarpeellisia erityisjärjestelyjä oppitunneilla ja koetilanteissa. Toimintatavat on määritelty oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä oppilashuoltoa käsittelevissä luvuissa.

Toiminta syrjintä- ja häirintätapauksissa

Mikäli oppilas tunnistaa tai kokee tulevansa syrjityksi tai häirityksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, vakaumuksen, etnisen taustan, kansallisuuden, kielen, vammaisuuden, terveydentilan tai muun syyn vuoksi, hän voi ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan, luokanvalvojaan, koulun sosiaalityöntekijään tai keneen tahansa koulun työntekijään, jota oppilaan on luontevinta lähestyä. Asia selvitetään keskustelemalla asianomaisten kanssa. Vastaavassa tilanteessa työntekijä ottaa yhteyttä esimieheensä, työsuojeluvaltuutettuun, luottamusmieheen tai työterveydenhuollon työntekijään. Työntekijöitä varten kunnassa on erillinen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallintasuunnitelma.

Syrjinnän ja häirinnän ehkäisemiseksi pyritään oppilaiden ryhmäyttämiseen mm. luokanvalvojien, opinto-ohjaajan ja tukioppilaiden avulla heti peruskoulun alettua ja erityisesti nivelvaiheissa ryhmien vaihtuessa. Koulun toiminnassa pyritään yhteisöllisyyteen ja yhdessä tekemiseen, jolloin oppilailla on hyvä tilaisuus tutustua toisiinsa ja hälventää ennakkoluuloja. Yhdessä tehdään projekteja ja tapahtumia ja koulun vuosisuunnitelmaan liittyy useita tilaisuuksia, jotka toteutetaan yhteistyössä kaikkien ollessa osa kouluyhteisöä. Syrjintää ja häirintää ehkäistään siis ennalta koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin avulla.